

Jolanta Bagińska

Wereszczyca, gm. Jarczów, woj.
zamojskie, St. 29, AZP 94-91/122

Informator Archeologiczny : badania 23, 21

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(niewielkie wgłębienie wypełnione silnie przepalonymi kośćmi i skorupami) popielnicowe były bogato wyposażone: militaria, nożyce, ceramika, zapinki. Datowanie obiektu: wczesny okres rzymski (B1).

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Koninie.

Badania będą kontynuowane.

Trzebule, gm. Dąbie woj. zielonogórskie St. 1 patrz okresy brązu

Turkowice, gm. Iłżańsk woj. chełmskie St. 8 patrz okresy brązu

Werszczycza, gm. Jarczów,
woj. zamojskie,
St. 29, AZP 94-91/122

Muzeum w Tomaszowie

Badanie prowadziła mgr Jolanta Bagińska. Finansował WKZ w Zamościu. Drugi sezon badań. Kurhan kultury ceramiki sznurowej.

Na wzniesieniach Grzędy Sokalskiej, na obszarze między Hrubinkiem a Przewłoką znajduje się kilkadziesiąt kopców usytuowanych na kulminacjach terenu. Odkryto je w trakcie badań powierzchniowych AZP w 1987 roku. Badania wykopaliskowe tych kopców podjęto w 1988 roku. Przebadało wówczas jeden kopiec, który, jak się okazało, był kurhanem kultury ceramiki sznurowej, mieszczącym się w jej „środkowoeuropejskim horyzoncie”.

W roku bieżącym objęto badaniami następne kopce. Jednym z nich był kurhan w Werszczycy stan. 29. Nasyp kopca o wysokości względnej poniżej 40 cm był bardzo zniszczony przez orkę. Kurhan przebadano metodą eksploracji naprzeciwległych ćwiartek warstwami mechanicznymi co 10 cm. Cięć na ćwiartki dokonano po osiach N-S i W-E. Pierwotna średnica kurhanu wynosiła ok. 14 m. W centrum (w ćwiartce północno-zachodniej) na głębokości 50 cm odsłonięto słabo rysującą się na powierzchni wykopu jamę grobową o wymiarach 160 x 280 cm, która zachowana jedynie w partii przydennej, orientowana była po osi NE-SW. Jama zawierała nieliczne fragmenty szkieletu. Pochówek wyposażono w dwuuchą amforę ornamentowaną w górnej części brzuśca pasmami pionowo rytymi liniami obramowanymi krótkimi, ukośnymi nacięciami tworzącymi motyw jodełki. Pomiedzy tymi pasmami pojawiają się pojedyncze linie pionowe zdobione jodełką. Taki sam motyw występuje na obu uchach. W dolnej partii brzuśca widoczne są ślady obmazywania. Obok amfory znaleziono puchar z lejowato rozchylającą się szyjką zdobioną trzema poziomymi rzędami nacięć. Naczyniom towarzyszyły dwa grociki trójkątne z lekko wgiętą podstawą, wiotr oraz niewielki odlupek — wszystkie narzędzia wykonano z krzemienia wołyńskiego. Cechy wyposażenia grobowego pozwalają zaliczyć kurhan do „środkowoeuropejskiego horyzontu” kultury ceramiki sznurowej.

Kurhan od strony wschodniej otaczała, w odległości ok. 9 m od jamy grobowej, półksiężycowata jama, z której wybrano ziemię potrzebną do usypania kopca. Średnica jej wynosiła 11 m a największa głębokość ok. 160 cm. W obrębie przydennej partii jamy (na ćwiartce południowo-wschodniej) znaleziono fragmenty szkieletu ludzkiego bez wyposażenia. Podobnie jak w ubiegłym roku nie odnaleziono śladów rowka przykurhanowego. Być może należy się liczyć z nieco odmiennym od reguły zwyczajem pogrzebowym ludności, która usypała kopce na tym terenie. Prawdopodobnie jest jednak, że wskutek bardzo silnego zniszczenia nasypów obu kopców rowki te uległy już rozoranju. Planowane badania następnych kopców powinny przynieść rozwiązanie tego problemu.

Wielkopole, gm. Urszulin woj. chełmskie St. 5 patrz wczesne średniowiecze

Wojciechów, gm. Iłżańsk woj. chełmskie St. 8 patrz okresy brązu

Wrześnica, gm. Sławno,
woj. słupskie,
St. 16, AZP: 10-26/3

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii w Poznaniu

Badania prowadzili mgr Arkadiusz Marciniak i Włodzimierz Rączkowski (autor sprawozdania). Finansował WKZ w Słupsku. Drugi sezon badań. Obozowisko (?) ludności kultury pucharów lejkowatych, wczesnośredniowieczne, ciepłopalne cmentarzysko kurhanowe (VII/VIII-IX w.).

Celem badań było ustalenie morfologii rowu otaczającego kurhan oraz pozyskanie dalszych informacji o osadnictwie neolitycznym na tym stanowisku.

Badania prowadzono na powierzchni 400 m². Zarejestrowano 4 obiekty kulturowe.

1. Kultúra pucharów lejkowatych (grupa łupawska) — 4 dołki po słupach (?) oraz materiał krzemienisty i ceramika w większości na złożu wtórnym.

2. Wczesne średniowiecze — rów otaczający kurhan powstały w wyniku wybierania piasku potrzebnego do budowy nasypu kurhanu. Maksymalna średnica rowu wynosi ok. 15 m, szerokość waha się od 0,6 do 2,3 m. Stwierdzono przerwę w przebiegu rowu od strony południowo-zachodnio-południowej. Wzniesienie nasypu kurhanu poprzedzone zostało usunięciem warstwy humusu pierwotnego. Obecność ceramiki wczesnośredniowiecznej w rowie pozwala sugerować, że oprócz wcześniej zarejestrowanych form grobów (por. badania 1988), mógł wystąpić również grób popielnicowy nakurhanowy. Prawdopodobnie z okresem użytkowania cmentarzyska związane są ślady ogniska (?) zarejestrowane na zachód od badanego kurhanu.

Materiały czasowo znajdują się w IP UAM.

Nie przewiduje się kontynuacji badań.

Zbrojewsko, gm. Lipnie woj. częstochowskie St. 3 patrz okresy brązu